

OSMAN BALCIĞİL

Avuçlarımda Hâlâ
Sıcaklığın Var

DESTEK YAYINLARI: 1503
EDEBİYAT: 444

OSMAN BALCIĞİL / AVUÇLARIMDA HÂLÂ SICAKLIĞIN VAR

Her hakkı saklıdır. Bu eserin aynen ya da özet olarak hiçbir bölümü,
yayınevinin yazılı izni alınmadan kullanılamaz.

İmtiyaz Sahibi: Yelda Cumalıoğlu
Genel Yayın Yönetmeni: Ertürk Akşun
Yayın Koordinatörü: Özlem Esmergül
Editör: Devrim Yalkut
Kapak Tasarım: İlknur Muştı
Sayfa Düzeni: Melike Doğan
Sosyal Medya-Grafik: Tuğçe Budak - Mesud Topal

Destek Yayınları: Eylül 2021
Yayıncı Sertifika No. 13226

ISBN 978-625-441-400-8

© Destek Yayınları
Abdi İpekçi Caddesi No. 31/5 Nişantaşı/İstanbul
Tel. (0) 212 252 22 42
Faks: (0) 212 252 22 43
www.destekdukkan.com
info@destekyayinlari.com
facebook.com/DestekYayinevi
twitter.com/destekyayinlari
instagram.com/destekyayinlari
www.destekmedyagrubu.com

Deniz Ofset – Çetin Koçak
Sertifika No. 48625
Maltepe Mahallesi
Hastane Yolu Sokak No. 1/6
Zeytinburnu / İstanbul

OSMAN BALCIGİL

Avuçlarımda
Hâlâ
Sıcaklığın
Var

YAZAR HAKKINDA

(www.osmanbalcigil.net)

Osman Balcıgil 1955'te İstanbul'da doğdu. Ekonomi eğitimi gördü. Ulusal dergi, gazete ve televizyonların haber bölümlerinde muhabir, editör, yönetici olarak otuz yıla yakın çalıştı. Pek çok ödül aldı. Latin Amerika'da yaptığı çalışmayla, 1988 yılında Türkiye Gazeteciler Cemiyeti tarafından "Yılın Gazetecisi" seçildi. Sürekli Basın Kartı sahibi.

Çalışmaları:

Birikim Yayınları, 1977-1980: Yayınevi yöneticisi

İletişim Yayınları, 1980-1983: Yazar ve Editör (*Yeni Gündem*, *Video Sinema*, *Tarih ve Toplum*, *Cumhuriyet Dönemi Türkiye Ansiklopedisi*)

Cumhuriyet gazetesi ve *Cumhuriyet Dergi*, 1983-1985: Yazılar, Röportajlar ve Oxford Mektupları

Hürriyet, *Hürriyet Pazar* ve *Tempo* dergisi, 1986-1988: Yazar, Editör
Hürriyet Production, 1989: Araştırmacı, Yapımcı, Koordinatör
("Hodri Meydan", "Tele-Vizyon", "Tempo", "Basın Kulübü" programları)

Show TV, 1993: Haber Müdürü, "Baş Sayfa" programı yapımcısı

ATV, 1994: Haber Programları Genel Koordinatörü, "Üçüncü Sayfa", "41 Dakika" programlarını hazırladı ve sundu.

Kanal 6, 1996: Haber Dairesi Başkanı

Star TV, 1996: Haber Müdürü, "Kırmızı Koltuk", "Osman Balcıgil ile Gece Hattı", "Dobra Dobra" programlarını hazırladı ve sundu.

HBB TV, 1997-2000: Haber Dairesi Başkanı, Anchorman, "Şeytanın Avukatı" programını hazırladı ve sundu.

Ottoman Medya, 2000-2013: Kurucu ortak

Araştırma Kitapları:

- *Birleşmiş Milletler, Uluslararası Af Örgütü ve Ölüm Cezası, Birikim Yayınları*
- *1960 Anayasası Üzerine, Birikim Yayınları*
- *İdamın Günlüğü, Onur Yayınları*
- *Toplum: Layığı Bu Değil, Haziran Yayınları*
- *Latin Amerika'nın Atar Damarları, Belge Yayınları*
- *50 Maddede Ezoterizm, Karakarga Yayınları*
- *İzcilik: Bir Memleket Meselesi, Destek Yayınları*

Romanları:

- *Ters Kanatlı Şahin, Destek Yayınları*
- *Bilginin Efendisi, Destek Yayınları*
- *Zerdüş'tün Sırrı, Destek Yayınları*
- *Dante'nin İstanbul Cehennemi, Destek Yayınları*
- *Pisagor Tepkisi, Destek Yayınları*
- *Mason Locasında Aşk ve Kılıç, Destek Yayınları*
- *53. Risale, Destek Yayınları*
- *Ela Gözli Pars: Celile, Destek Yayınları*
- *Yeşil Mürekkep, Destek Yayınları*
- *İpek Sabahlık, Destek Yayınları*
- *Nefesi Tutku Olan Kadın: Afife Jale, Destek Yayınları*
- *Putlar Yıkılırken, Destek Yayınları*
- *En Hüzünlü Eylül, Destek Yayınları*

Novella:

- *Kara İblis Firarda, Karakarga Yayınları*

Deneme:

- *Karanlık Oda, Karakarga Yayınları*

HAYAT

*“Yetiřkinler hiçbir şeyi kendi bařlarına anlamazlar.
Çocuklar durmaksızın anlatmaktan yorgun dűřerler.”*

– Mark Twain, Kűik Prens

Keşke yaşayabilselerdi ve bu satırları kaleme, mesela Lale alabilseydi.

Biricik arkadaşım oyunun çekim kuvvetine kendini her zaman olduğu gibi bütün kalbiyle bıraktı.

“Oyun” dedim ama eğer içinde başkaldırı varsa ve gençseniz, yaşadığımız her ne olursa olsun serüvendir de.

Bugünden geriye doğru baktığımda, yaşadığımız büyük serüvenin asıl oyuncularından birinin de Lale olduğunu düşünüyorum. Çünkü pek çoğumuz gibi, dur noktası olmayanlarımızdandı Lale.

Sadece o değil, Talip ve Fuat da tıpkı onun gibi ne kendilerine sınırlar koydular ne de konulmasına izin verdiler.

Kendimle ilgili olarak ne yazık ki bu kadar kesin bir yargıda bulunamıyorum.

Benim tanıdığım Lale, eminim gittiği yerde de insan olmaya dair o büyük oyunu sürdürüyordur.

Arada bir onun gittiği yere gitmek, eski günlerde olduğu gibi onunla birlikte “nefes almak” istemiyor değilim. Sonra, kendimi ciddiye almıyorum haliyle. Geride kalan o olsa, mutlaka alırdı. Aslında her şeyi ciddiye alırdı Lale. En çok da kendini.

Onu kaybettikten sonra geçen elli yıla rağmen, hâlâ neye üzülüyorsunuz biliyor musunuz?

Lale'yle birlikte geçirdiğimiz yirmi yıl boyunca, onu ciddi olduğuma ikna etmek için gösterdiğim çabanın bir yanılısamadan ibaret kaldığına. Aslında, yaptığım kendimi ona beğendirmeye çalışmaktan ibaretti, o kadar.

Ve inanın bana, bu duygu o günden bugüne içimi acıttı, acıtmaya devam ediyor, etmeyi sürdüreceğ gibi görünüyor.

Biraz da bu nedenle, okuyacağınız satırları acımı sağaltmak çabası olarak değerlendirebilirsiniz.

Geçen yarım asır boyunca düşüncelerimde değişiklik olmadı. Böyle söyleyince, rotamı felsefe ve siyasete çevireceğimi zannedeceksiniz ama hayır! Tersine, yine çocukça bir şey söyleyeceğim:

Bugün de o günlerde olduğu gibi, bana sanki bir oyun oynamışız da Lale yanmış ve çıkmış gibi geliyor.

Oysa, Lale'nin yaşadıklarımıza bir kez bile oyun gibi bakmadığından eminim. Ben baktım. En çok da bu nedenle, bana Lale ve ötekiler oyunu kaybetmiş gibi geliyor.

Geride yalnızca ben kaldığıma göre, oyunu kazandığım söylenebilir mi?

Şüphesiz hayır. Dinlemeye devam ettiğinizde de göreceğiniz gibi, asıl kaybeden benim.

Aslında, Lale gibi başrol oyuncusu olarak yaratılmışların oyunuydu oynadığımız.

Ben, Lale'nin ve kısmen de ötekilerin, başrollerini en iyi biçimde oynamalarına yardımcı olmak için vardım, o kadar.

Başroller diyorum, çünkü sahneye koyduğumuz bir ya da birkaç kişinin sürükleyici, sekiz on oyuncunun da onlara katkıda bulunduğu bir oyun değildi. Sahiden büyük bir oyundan söz ediyorum.

Az önce de biraz değinmeye çalıştığım gibi, ben yanında olmasam, acaba Lale hayat yolu olarak kendisine nasıl bir rota çizirdi dersiniz?

Size ilerleyen satırlar için ipucu olsun diye sorduğum bu soruyu, daha önce kendime hiç sormadım. Çünkü cevabımı biliyorum. Çok iyi tanıdığımı düşündüğüm Lale, ben olmasam da yaşadığı gibi yaşar, öldüğü gibi ölürdü.

Ötekiler de öyle.

Lale'yle yirmi yılı birlikte geçirdiğimizi söylemişim ya hani, zannetmeyin ki yüz yıl yaşadık da onun yirmi yılından söz ediyorum. Birlikte geçirdiğimiz yirmi yıllık hayatımız, bütün hayatımızın toplamıydı zaten. Onun için de benim için de.

Şimdi o yok! Ben var mıyım sanki?

Bakmayın yetmişlerimde olduğuma, yirmimde kaldığımı rahatlıkla söyleyebilirim.

Anlayacağımız, Lale'nin solduğu günde takılıp kalanlardanım.

Tanışmadık Lale'yle, tanıştırılmadık da.

Öte yandan, ailelerimizin anlattıkları ve arada bir çekilmiş fotoğrafı sayesinde anılarımda her şey ilk günkü gibi dipdiri.

Koridorda çekilmiş, Lalelerin dairesine doğru emekleyen bir fotoğrafım... Sanıyorum bizim banyomuzda çekilmiş bir karede ikimiz de lazımlıklarımıza oturmuşuz... Bir dönme dolap, annelerimiz ve biz... İlkokulda bir tören esnasında, yan yanayız yine... Ortaokulda her yıl yapılan pikniklerden birinden bir kare... 19 Mayıs törenleri için

Dolmabahçe Stadyumu'nda beyaz kısa ortlarımızla çok havalıyız. Ben bayrak taşıyorum üstelik... Sonraki yıllarda fotoğrafların sayısı fazlalaşıyor. Dolmabahedeyiz yine, 6. Filo'yu def etme mitinglerinden birinde... Beyazıt'tan, Taksim'den pankartlı kareler... Kimilerinde pankartın bir ucunda ben varım ötekinde o...

Anlayacağımız, birlikte büyüdüğ Lale'yle. Bezlerimiz birlikte değıştirildi, okullara kayıtlarımız aynı anda yapıldı. Okul önlüklerimiz, formalarımız aynı kumaştan dikildi. Kalemlerimiz, silgilerimiz, tahtadan kalem kutularımız aynı kırtasiyeciden alındı.

Burada size uzun uzun hangimizin daha önce yürümeye ya da konuşmaya başladığını, ağızımızdan çıkan ilk kelimelerin neler olduğunu filan anlatmayacağım. Doğrudan 1967 yılının ortalarına, Lale'nin hukuk fakültesinin sınavlarını kazandığı günlere gideceğim.

Dedim ya benim durumum farklı. Ben de üniversite sınavlarına hazırlandım ama ondan epey sonra.

BİR

Beyazıt Meydanı'na bakan muhteşem kapısından içeriye girer girmez, İstanbul Üniversitesi bir şenlik alanı gibi.

Bahçe muhtelif yerlere serpilmiş öğrencilerle dopdolu. İkili, üçlü ya da daha fazla sayıda ve kıpır kıpır.

Tabiatıyla gözler kapıda. Yeni gelenler merak ediliyor. Özellikle de Lale ve Sumru gibiler.

Nedeni çok belli. Birbirinden farklı iki afet ana kapıdan giriş yapmış durumda... Nefes kesiyorlar... Birkaç saniyeliğine de olsa bahçede ölüm sessizliği hâkim oluyor... Kızlı erkekli herkes, iki yeni çehrenin heykel yolunda attığı her adımı izliyor...

Derken “Abi bu ne böyle?” diyor büyük bir ihtimalle bir genç erkek ötekine.

Cevap bile alamıyor arkadaşından. Çünkü nutku tutulmuş durumda delikanlının.

Güzel ya da yakışıklı olmak başlangıç için önemlidir. Ardından başka meziyetler de gelir ama güzel ya da yakışıklı olmak, hep elde var birdir.

Lale ve Sumru hakikaten sıra dışılar. Özellikle de Sumru. Birkaç firkete dışında serbest bırakılmış kabarık kızıl saçları, aşırıya kaçmayan çillerin süslediği beyaz hayat dolu teni ve muntazam vücuduyla, hakikaten bir afeti devran.

Lale de ona keza. Sarışın, saçları omuzlarında, yeşil gözlü. Kelimenin tam anlamıyla porselen bir bebek gibi. Sumru'dan dört parmak kadar kısaysa da boylu sayılır. Sumru birçok erkekten bile uzun.

Geçen dört yıl boyunca kendilerini sünepe gösterdiğini düşündükleri lise formalarını bellerinden tutup yukarıya doğru çekştirmelerinin nedeni de buydu zaten. Sonunda, her fırsatta üzerlerinden atmaya çalıştıkları ucube kıyafetten kurtulmuş durumdalar. En çok da bu sayede, kendilerine olan özgüvenleri zirvede. İkisi de alımlarının alabildiğine farkında.

Lale ve Sumru'nun kızılı erkekli tüm öğrencilerin başlarını döndürmekten rahatsız olmuş gibi bir halleri yok. Tersine, keyfini çıkartıyorlar.

Hemen oracıkta arkadaşının kulağına “Sakın kimseye senin üniversite okumayacağını söylemeyelim” diye fısıldıyor Lale.

“Neden?”

“Çünkü öyle. Lise son sınıfta olduğunu söyleyelim. Bilmek zorunda değiller ailevi nedenlerle eğitimine devam etmeyeceğini.”

“Olur. Öyle yapalım” diye cevap veriyor Sumru.

Kızlar bahçenin ortalarına ulaşmadan, iki eski öğrenci av peşinde.

“Kayıt için geldiniz galiba. Yardıma ihtiyacınız var mı?”

Böyle olacağını daha önce konuştukları için gülüyor Lale Sumru'ya ve soruyu soran delikanlıya dönüp “Hukuk Fakültesi'nin kayıt bürosu nerede acaba?” diye soruyor.

Öteki topluluklardan oğlan çocukları, kaçırdık, der gibi bakıyorlar birbirlerine. İyice yakışıklı olanlar umutsuzluğa kapılmıyor. Nasıl olsa sıra onlara da gelecek ve şanslarını deneyecekler.

Atik iki delikanlı belli ki öyle düşünmüyor. Kendilerini kızlara bütün buralar bizden sorulur edasıyla tanıtıyorlar. Sıra kızlarda.

“Benim adım Lale. Arkadaşımın adı Sumru. Bakmayın benden uzun olduğuna, o daha küçük. Bu sene Beşiktaş Kız Lisesi’nde son sınıfta okuyacak. Ben oradan mezun oldum.”

Oğlanlar başlangıçtaki tavırlarını sürdürüp ana binaya evlerine giriyormuş edasıyla girince, haliyle çok eğleniyor kızlar.

Biri “Solda Hukuk, sağda İktisat, onun arkasında Siyasal Bilgiler var” diyor eliyle de göstererek.

Öteki Eczacılık ve Edebiyat’ın yerini tarif ediyor.

İki girgin delikanlı, kayıt bürosunun önünde “Görüşürüz!” diye rek ayrılıyor Lale ve Sumru’dan. Biraz durumun kritiğini yapmak, en çok da yeni avların peşine düşmek için.

Kayıt için gereken evrakların neler olduğunu öğrendikten sonra, Lale ve Sumru hep merak ettikleri Sahaflar Çarşısı’nı gezmek istiyorlar.

“Önceden bakmış oluruz. Ders kitaplarımı almak için de gelmem gerekecek” diyor İstanbul Üniversitesi’nin görkemli kapısından çıkarken Lale.

Sumru’nun akli, rafına henüz koyamadığı Ajda Pekkan’ın¹ *İki Yabancı*’sında. Bir türlü alamamış olmaktan hayli rahatsız. Tam o 1 Ajda Pekkan 1946 yılında doğdu. 1960’ların başında şarkı söylemeye başladı. 1963’te *Ses* dergisinin sinema oyuncusu yarışmasını kazandı ve şarkıcılığının yanına oyuncululuğunu da koydu. 1970’li yıllarda, bugün de söylenmeye devam edilen birçok parçayı seslendirdi. Şarkılarının, listelerin ilk üç sırasını aynı anda işgal ettiği zamanlar az olmadı. 1980’de Eurovision’a katıldı. Bu yarışmada başarılı olamasa da süper star olarak anılmayı sürdürdü. Devlet Sanatçısı unvanına sahip. 2016’da *The Hollywood Reporter* dergisi tarafından Gösteri Dünyasının En Güçlü 100 Kadını listesine konuldu. Türkiye’nin Batılılaşma serüveninde, en önemli figürlerden biridir.

alacakken plak tükenmiş, yeniden basılması için zaman geçmiş ve nihayet yeniden piyasaya çıkmış.

Her gün radyoda çalışıyor olmasına ve Lale'nin Grundig TK 145 teybinde kaydı bulunmasına rağmen Sumru plaktan şaşmıyor. Aslında bir tür koleksiyoncu hastalığı ondaki. Belli şarkıcılar var ki plaklarının tümünün rafında olmamasını düşünemez bile.

Ajda Pekkan onlardan biri. Güzel şarkıcının piyasaya gümbür gümbür girmesinin bunda rolü büyük. “İki Yabancı”yı daha önce Selçuk Ural da söylemişti ama Ajda fark yarattı.

“Bence...” diye tutturuyor yine Sumru. “Ajda'nın yorumu, Frank Sinatra'ninkinden bile daha iyi.”

Frank Sinatra'nın ünlü parçası “Strangers In The Night”ın Türkçeye Fecri Ebcioğlu² tarafından “İki Yabancı” olarak çevrildiğinin gayet iyi farkında iki arkadaş.

Kim değil ki?

Lale için alınacak kitapların hangi sahafta olduğunu, aşağı yukarı kaç lira tutacağını öğrenip çarşının Bakırcılar tarafındaki kapisından çıktıklarında “Bizimkiler...” diyor Sumru. “Nedense yerli şarkılara da şarkıcılara da hiç yüz vermiyor.”

Kastettiği Mecidiyeköy Lisesi'nin orkestrası. Orkestradaki gençlerden biriyle aynı sokakta oturuyorlar. Orkestranın çevresinde oluşmuş ve Sumru ile Lale'nin de içinde bulunduğu küçük bir grup, müzik açısından Avrupa ve Amerika'yı çok iyi takip ediyor.

2 Fecri Ebcioğlu 1927-1989 yılları arasında yaşayan söz yazarı, besteci, aranjör ve DJ. Şarkı söyledi, kalecilik yaptı. Şöhreti, 1961 yılında “Bak Bir Varmış Bir Yokmuş”la yakaladı. Bu parça Türk Popu'nun başlangıç noktası kabul edilir. Yabancı şarkılara Türkçe söz yazma modası Ebcioğlu ile başladı.